

## СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Мазуренко В.П., Гіренко А.Т.

Інститут міжнародних відносин  
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

У статті досліджено сучасні тенденції розвитку інноваційної системи України, на основі чого відзначено практичну відсутність позитивної динаміки розвитку та орієнтації на впровадження інновацій як стратегічний пріоритет розвитку підприємств. Виокремлено роль глобалізації в формуванні існуючих господарських взаємовідносин, що обумовлює потребу підвищення конкурентоспроможності продукції підприємств України шляхом впровадження інновацій. Інноваційна система України розглядається як динамічне явище, що передбачає створення і підтримку впровадження інновацій, спрямованих на забезпечення конкурентоспроможності продукції вітчизняних виробників всередині та зовні країни. В статті визначено основні пріоритети, завдання та бачення процесу створення інноваційної системи України.

**Ключові слова:** інноваційна система, інновації, глобалізація, Україна, економіка країни, конкурентоспроможність країни.

**Проблема та її зв'язок з науковими та практичними завданнями.** Глобальність сучасної економіки припускає передусім глобальність і інноваційність конкуренції. Глобалізація економічних зв'язків, інтернаціоналізація виробництва, відкритість національних економік, лібералізація світової торгівлі, трансфер технологій надали конкуренції глобального характеру. Загострення протиріч і посилення конкуренції відзначається практично на усіх рівнях, сегментах і видах світових і національних ринків, не є виключенням і вітчизняні ринки [4, с. 50-52].

Конкурентоспроможність вітчизняних товарів і послуг на світових ринках стали головною умовою успіху господарської діяльності країни, її підприємств і окремих інноваторів. Економіка України має свідомо входити до системи світогосподарських зв'язків з метою використання усіх можливостей цих зв'язків та підвищення рівня власної міжнародної конкурентоспроможності. Успіх у досягненні конкурентоспроможності економіки значною мірою залежить від раціонального поєднання загальнодержавних пріоритетів з виділенням та підтримкою розвитку інноваційної системи країни, як фактору активізації економічного потенціалу національної економіки. У зв'язку з цим актуалізується необхідність в дослідженні сучасних тенденцій розвитку інноваційної системи України, оцінки її стану, проблем і динаміки їх вирішення, що враховує усе різноманіття чинників її розвитку.

**Метою статті** є визначення основних тенденцій та проблем розвитку інноваційної системи України як фактора підвищення конкурентоспроможності країни в умовах глобалізованої економіки.

**Аналіз досліджень і публікацій.** Теоретичні засади дослідження проблематики забезпечення міжнародної конкурентоспроможності країни через стимулювання створення, розвитку та впровадження на практиці інновацій закладені в роботах таких вчених, як Р. Солоу, М. Портер, К. Шапіро, Д. Фарелл, Г. Салонер, Е. Голдратт та ін. На думку сучасних вчених досягти конкурентоспроможності в сучасних умовах неможливо без функціонування в країні узгодженої, логічно побудованої, стабільної інноваційної системи взаємозв'язків між економічними суб'єктами. Цим сучасні дослідники, такі як В. Дергачов, Е. Кочетова, В. Новицький, І. Пилипенко, Г. Куликов, В. Козик та інші розвивають ідеї класиків та більшою мірою пристосовують теоретичні моделі до потреб практики, створюючи та обґрунтовуючи наукові рішення, моделі, механізми функціонування інноваційних систем країни. Саме під таким кутом в роботах сучасних науковців досліджується характер та зміст ефективної зовнішньоекономічної політики держави, що має

будуватись та реалізовуватись на принципах інноваційності, орієнтації на забезпечення конкурентоспроможності, ефективності на глобальному ринку. Втім, потребує наукового дослідження та обґрунтування взаємозв'язок процесів та тенденцій формування цілісної інноваційної системи країни з процесами забезпечення конкурентоспроможності країн в сучасній економіці.

**Викладення матеріалу та результати.** Відомий фахівець з питань управління промисловими корпораціями І. Ансофф [1] простежив еволюцію завдань підприємств впродовж XIX-XX ст. і виокремив три епохи – масового виробництва, масового збуту і постіндустріальну. У XXI ст. даний список доповнює епоха глобалізації, яка є найвпливовішою тенденцією модернізації світового економічного господарства (табл. 1).

Таблиця 1

## Еволюція систем управління

Тип формації	Функція управління	Результат управління
Епоха масового виробництва	Збільшення виробництва. Розробка і удосконалення механізму виробництва, що знижувало витрати випуску продукції	Пошук організаційних резервів, орієнтуючись на внутрішні фактори підприємства, система управління забезпечує різке зростання виробництва за мінімальних витрат
Епоха масового збуту	Збільшення збуту. Перехід до ринкової орієнтації. Система управління орієнтується на взаємодію з зовнішнім середовищем і змінюється	З'являється відділ маркетингу і підрозділи НДДКР, відпрацьовуються методи вивчення попиту і зміни продукту, що змушує переглянути принципи організації виробництва
Постіндустріальна епоха	Управління людським чинником: кадровий потенціал, підвищення кваліфікації, зростання соціальної складової	Використовуються нові методи роботи з людським ресурсом, система управління нарощує свою адаптивність, здатність до змін
Епоха глобалізації	Широке використання інформаційних технологій і можливостей, що відкрила глобалізація економіки	Масштабність і глибина мережевих взаємодій, інноваційність

Джерело: розроблено авторами на основі [1; 6].

Глобалізація характеризується розвинутою світовою торгівлею за законами ринку, коли світовий простір із сукупності взаємопов'язаних національних господарств став перетворюватися в цілісну систему, де національні спільноти стають складовими єдиного всесвітнього економічного організму, об'єднаного вже не просто міжнародним поділом праці, а й гігантськими за своїми масштабами, часом, інноваційними, всесвітніми виробничо-збутовими структурами, глобальною фінансовою системою і планетарної інформаційною мережею Інтернет.

Усі ці особливості характеризують процес переходу провідних країн світу до глобальної інформаційно-мережевої економіки [3; 8], що обумовлено розробкою і впровадженням до 2020-2030 рр. нових проривних інтегрально-мережевих технологій (у тому числі на основі нових комбінацій космо-, нано, біо- і інфотехнологій), які тотально охоплюють усі сфери і усі рівні соціально-політичного і фінансово-економічного життя суспільства. Також дається в знаки формування якісно нового глобального економічного порядку, що включає наднаціональні, державні, ринкові і інформаційно-мережеві методи регулювання і координації, що забезпечують на даному суспільно-історичному етапі трансформацію і перехід глобальної і національних економічних систем до інноваційної стадії розвитку, яка потребує формування інноваційної системи країни [9, с. 15-19].

Інноваційна система – підсистема економічної системи, її функція – модернізація системи виробництва за допомогою розробки нового продукту і технологічного процесу, а також послуг та інших соціальних інновацій. Для ефективного аналізу інноваційної системи України в умовах глобалізації необхідно розуміти її як відкриту систему, тісно пов'язану з кількома іншими системами.

В умовах глобалізації всесвітні економічні відносини стають більш пріоритетними за національні. Знецінення дієвості звичних регулюючих функцій держави веде до того, що країна втрачає можливість самостійно справлятися з економічними, екологічними, соціальними та іншими проблемами і об'єднується з іншими країнами в різні інтеграційні групи. Регіоналізм, що є наслідком цього, з одного боку, є способом впоратися з глобальною трансформацією, з іншого – настільки масове формування мережі регіональних і міжрегіональних зв'язків веде до видозміни угруповань у всесвітню зону вільної торгівлі, тобто регіоналізація переростає у глобалізацію.

Головний фактор успішного функціонування економіки країни в епоху глобалізації – перехід від наздоганяючого розвитку до розвитку на технологічній основі. Україна на даний час використовує модель наздоганяючого розвитку, використовуючи досвід і запозичуючи виробничі та управлінські технології провідних країн. При виході на технологічну основу розвитку, внаслідок досягнення високого рівня добробуту, можливості розвитку за рахунок трансферу технологій помітно скорочуються. Перед країною буде стояти завдання переходу до зростання за рахунок інновацій (а не до зростання в «інноваційних» галузях, що нерідко, в нашій країні зокрема, видають за інноваційне зростання). Для переходу України до розвитку на інноваційній основі необхідно виконання наступних завдань (рис. 1).

Характеризуючи інноваційну систему України слід відзначити, що успішній реалізації на практиці інновацій підприємствам країни перешкоджають численні чинники. Зокрема, фахівцями Державного комітету статистики при підготовці відповідного Збірника [7] виділено наступні чотири групи таких чинників (рис. 2).

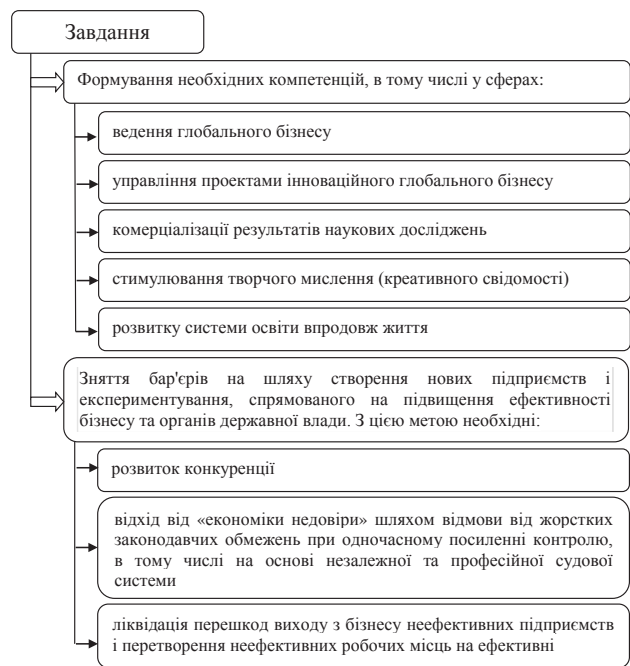


Рис. 1. Завдання переходу України до розвитку на інноваційній основі

Джерело: розроблено авторами

Аналіз впливу означених чинників свідчить, що в цілому негативно на розвиток інноваційної системи в країні впливають занадто високі інноваційні витрати, недостатність коштів у межах організації або групи підприємств і поза її межами (зокрема, дорогі та часто недоступні взагалі кредитні ресурси). У більшості випадків інновація є дорогим заходом, і підприємства, що планують її впровадження, повинні вкладати кошти в технічне обладнання та заробітну плату висококваліфікованого персоналу. Ці витрати є досить високими і не гарантують швидку окупність в будь-якій країні, проте, в Україні для їх компенсації не існує ні механізмів державної підтримки, ні інструментів кредитування.

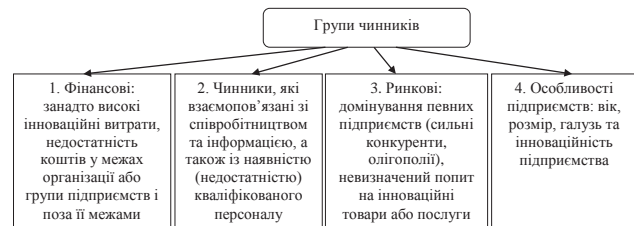


Рис. 2. Групи чинників, що впливають на ефективність інноваційної системи України

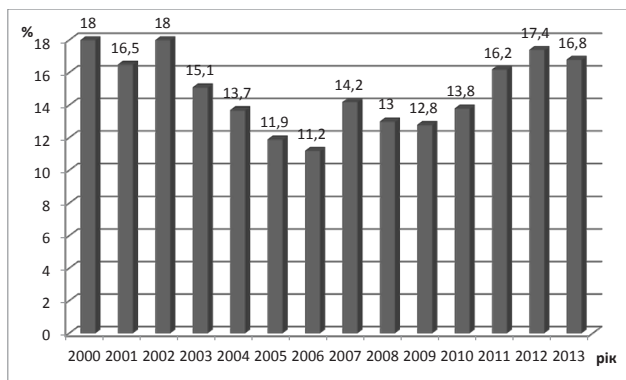
Джерело: розроблено авторами на основі [7]

Домінування певних підприємств (сильні конкуренти), невизначений попит на інноваційні товари або послуги також негативно впливають на інноваційну систему України. На багатьох ринках дуже жорстка конкуренція і цикл виробництва скорочується [7, с. 250].

На рис. 3 надано зміну частки підприємств України, які вважали, що застосовували у своїй діяльності інноваційні технології [5; 11].

Слід зазначити, що рівень інноваційної активності підприємств країни не має стійкої тенденції до зростання, найвищим рівнем був і залишається ще з 2000-го року рівень у 18% підприємств, що залучені до впровадження інновацій. Відзначається

лише суттєве падіння рівні аналізованого показника, що розпочалося з 2003-го та досягло «дна» у 11,2% у 2006 році, після чого відбувалось повільне зростання частки підприємств до рівня, близького до 17-18-ти% в 2012-2013 рр. Проте фактично з кожним роком Україна втрачає свій інноваційний потенціал. Інновації все ще недостатньо впливають на економіку країни, а макроекономічна ситуація та інституційне середовище, у свою чергу, стримують інноваційну активність підприємств і гальмують розвиток і стабільність.



**Рис. 3. Частка підприємств України, що застосовували у своїй діяльності інноваційні технології, 2000-2013 роки**

Джерело: розроблено авторами за даними [5; 11]

За даними Всесвітнього економічного форуму про глобальну конкурентоспроможність у 2012-2013 рр. за пі індексом «Інновації» Україна посіла 71 місце з-поміж 144 країн, що свідчить про неефективне використання власного інноваційного потенціалу. За показником «інноваційна спроможність» Україна змістилася на 16 позицій і посіла 58 місце, оскільки вітчизняні підприємства більшою мірою використовують іноземні технології шляхом отримання ліцензій, ніж власні розробки та дослідження [12].

Низький рівень інноваційної спроможності характерний для всіх видів економічної діяльності (промислового виробництва, включаючи мале підприємництво і сфери послуг), а також для всіх типів інновацій (технологічних, організаційних, маркетингових).

Проте, різні підприємства по-різному можуть використовувати власні можливості для інноваційної діяльності, що слід брати до уваги. Втім, активно інновації впроваджують в практику лише близько 1/5 підприємств країни. Оцінка інноваційності економіки України показала, що кількість підприємств, які впроваджують інновації, зменшується з кожним роком. При цьому майже третина коштів, що витрачаються на інноваційну діяльність, припадає на закупівлю обладнання, в той час як на придбання прав на нову інтелектуальну власність або на проведення НДДКР витрати є суттєво меншими. Майже половина інноваційних підприємств взагалі не фінансують проведення в інтересах свого виробництва наукових досліджень. Впродовж останніх трьох років за типами інноваційної діяльності у більшості своїй переважають підприємства, які здійснюють одночасно маркетингові та організаційні інновації (11,2%); досить незначною є питома вага підприємств, які здійснюють одночасно продуктивні і процесові інновації (4,2%); і лише зовсім незначна частка (0,6%), які розглядають інновації як тривалий процес, впроваджуючи продовжувані інновації. Отже, говорити про стабільний розвиток інноваційної системи країни за такої статистики не має

сенсу, оскільки ні інтенсивність, ні якісний рівень інноваційних процесів не відповідають основним завданням стратегічного курсу інноваційного розвитку національної економіки [2, с. 254; 5; 11].

Вирішення проблеми формування стабільної траєкторії розвитку інноваційної системи України потребує на думку авторів наступне:

- зміцнення зв'язків в національній системі інновації;
- формування і розбудови здібності до впровадження інновації, однаково як в сфері техніки і технології, так і в управлінні, організації і освіті;
- використання інновацій як основного чинника суспільно-господарського розвитку, що впливає на збільшення кількості робочих місць, поліпшення добробуту населення країни;
- здійснення структурних технічних, технологічних і якісних змін в промисловості та сфері обслуговування;
- активного використання потенціалу міжнародного співробітництва та процесів глобалізації в економіці.

Традиційна інноваційна політика має наступні основні пріоритети:

- орієнтація на місію – політика, спрямована на обрані галузі (США, Франція, Великобританія);
- орієнтація на дифузії інновацій – політика, що застосовується, зокрема в Німеччині, Швейцарії, Швеції;
- змішана політика, поєднуючі пріоритетні галузі а також дифузії інновації (Японія).

Про сучасну інноваційну політику розвинутих країн можна говорити як про таку, що є політикою широкої підтримки інновації а також дифузії технології, мережевого співробітництва а також активного залучення держави і публічних інституцій в творення умов для інновації. Саме цей досвід має бути взятий на озброєння в Україні з метою створення клімату, що підтримує інновації, бізнес, створення нового знання, а також сприяє співробітництву в межах національної системи інновації та між системами різних країн [10].

В Україні вкрай необхідна підтримка в сфері трансферу технології, який супроводжує дифузії знання і інновації а також мобільності працівників, що полегшує обмін знаннями.

Дії держави, що піднімаються у рамках інноваційної політики, повинні стимулювати ефективно управління інноваціями на рівні підприємств, інноваційна політика повинна мати горизонтальний характер, спрямований на підтримку інновацій а також людського капіталу, що обумовлює розвиток суспільства знання.

Потенціал розвитку інноваційної системи України являє собою комплексну характеристику, що відображає матеріальні й інтелектуальні можливості створення та впровадження в країні інноваційних рішень, продуктів, технологій. У даному аспекті імперативом розвитку інноваційної системи повинна стати збалансована та обґрунтована державна політика стимулювання розвитку інновацій в країні шляхом активної й зацікавленої участі владних структур на місцях у реалізації проектів, які сприяють підвищенню конкурентоспроможності і просуванню інноваційної продукції країни на внутрішні та зовнішні ринки.

Підвищення конкурентоспроможності економіки України має здійснюватись через структурні зрушення у галузях економіки, що приводять до появи прогресивних і відмирання або модифікації старих традиційних секторів економіки та промислово-фінансових мережевих зв'язків, народження нових

видів діяльності та зміни суспільного поділу праці як наслідок реалізації інноваційного потенціалу країни. Це є процесом зміни технологічних способів виробництва, переходу від однієї якості факторів виробництва до іншої, від одного типу відтворення та зростання до іншого.

Ефективне здійснення функції модернізації залежить від вхідних даних від інших підсистем економіки, таких як фінансова система, трудові ресурси або система виробничих відносин, а також від підтримки інших підсистем суспільства, включаючи систему освіти, наукову систему, законодавчу систему або культурну систему. Для поліпшення інноваційності підприємств необхідний цілісний підхід, що не обмежується інноваційною системою.

**Висновки.** Аналіз сучасних тенденцій розвитку інноваційної системи України показав практичну відсутність позитивної динаміки та орієнтації на постійне впровадження інновацій як пріоритету стратегії розвитку підприємств та країни в цілому. Значною мірою це пов'язане з неефективною дер-

жавною політикою в сфері інновацій, нерозвиненим інституційним середовищем, проблемами фінансування, відсутністю кредитних ресурсів, суспільно-політичною нестабільністю. Проте, формування інноваційної системи країни – динамічне явище, що передбачає створення і підтримку впровадження інновацій, спрямованих на забезпечення конкурентоспроможності продукції вітчизняних виробників всередині та зовні країни. В цьому контексті, для підвищення конкурентоспроможності країни, вкрай потрібне узгодження дій окремих суб'єктів економіки з державою з метою формування ефективної інноваційної системи на рівні держави, галузей економіки, окремих підприємств, що найбільшою мірою сприятиме реалізації стратегії підвищення конкурентоспроможності економіки країни в цілому.

Для створення системного стимулюючого механізму інноваційної активності, потрібно досліджувати світовий досвід стимулювання інноваційної діяльності та адаптувати його до вітчизняних умов розвитку економіки.

### Список літератури:

1. Ансофф И. Стратегическое управление. – М.: Экономика, 1989. – 358 с. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: [http://www.koob.ru.mastertest.ru/books/success/strategicheskoe\\_upravlenie.zip](http://www.koob.ru.mastertest.ru/books/success/strategicheskoe_upravlenie.zip)
2. Блонська В. І. Проблеми розвитку стратегічного планування на вітчизняних підприємствах / Блонська В. І., Ботвінова А. Є. // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України: Серія 4. Економіка, планування і управління в лісовиробничому комплексі. – 2006. – Вип. 16.6. – С. 156-160.
3. Городенко Л. Теорія мережевої комунікації: монографія / Леся Городенко; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К.: Академія Української Преси: Центр Вільної Преси, 2012. – 387 с.
4. Дятлов С. А. Глобальная инновационная гиперконкуренция как фактор лидерства в мировой экономике / С. А. Дятлов // Евразийская интеграция: политика, экономика, право: международный научно-аналитический журнал. – 2011. – № 9. – С. 50-56.
5. Інноваційна діяльність промислових підприємств у 2013 році: експрес-випуск // Держстат України. – К., 2014. – 3 с.
6. Кашбиева Р. Р. Глобализация как новый этап в развитии систем управления / Р. Р. Кашбиева, под общей редакцией проф. В. П. Шалаева // Глобализация. Глобалистика. Потенциалы и перспективы России в глобальном мире. Тринадцатые Вавиловские чтения: материалы Всероссийской междисциплинарной научной конференции с международным участием – Йошкар-Ола: Марийский государственный технический университет, 2010. – Ч. 2. – 302 с. – С. 98-100.
7. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: Статистичний збірник. – К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держстату України», 2012. – 305 с.
8. Паринов С. И. К теории сетевой экономики / С. И. Паринов – Новосибирск: ИЭОПП СО РАН, 2002. – 168 с.
9. Пилипенко И. В. Анализ основных зарубежных теорий конкурентоспособности стран и регионов в мировом хозяйстве / И. В. Пилипенко // Известия Академии Наук. Серия географическая. – М., 2003. – № 6. – С. 15-25.
10. Плахотнік О. О. Інформаційно-комунікаційний механізм управління підприємствами мережевої економіки: монографія / О. О. Плахотнік; Дніпродзержин. держ. техн. ун-т (ДДТУ). – Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2013. – 290 с.
11. Статистичний щорічник України за 2012 рік // Держкомстат України. – К.: Техніка, 2011. – 125 с.
12. Звіт про конкурентоспроможність регіонів України 2012 за підтримки Всесвітнього економічного форуму / Фонд «Ефективне управління» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матеріалів: [www.feg.org.ua](http://www.feg.org.ua).

**Мазуренко В.П., Гиренко А.Т.**

Інститут міжнародних відносин

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

## СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОЙ СИСТЕМЫ УКРАИНЫ

### Аннотация

В статье исследованы современные тенденции развития инновационной системы Украины, на основе чего отмечено практическое отсутствие позитивной динамики развития и ориентации на внедрение инноваций как стратегический приоритет развития предприятий. Выделена роль глобализации в формировании существующих хозяйственных взаимоотношений, что обуславливает потребность повышения конкурентоспособности продукции предприятий Украины путем внедрения инноваций. Инновационная система Украины рассматривается как динамическое явление, которое предусматривает создание и поддержку внедрения инноваций, направленных на обеспечение конкурентоспособности продукции отечественных производителей внутри и вне страны. В статье определены основные приоритеты, задания и дано видение процесса создания инновационной системы Украины.

**Ключевые слова:** инновационная система, инновации, глобализация, Украина, экономика страны, конкурентоспособность страны.

**Mazurenko V.P., Girenko A.T.**  
Institute of International Relations  
of Kyiv National Taras Shevchenko University

## CURRENT TRENDS OF DEVELOPMENT OF INNOVATIVE SYSTEM OF UKRAINE

### Summary

Modern progress of the innovative system of Ukraine trends are investigational in the article, on the basis of what practical absence of positive dynamics of development and orientation is marked on introduction of innovations as strategic priority of development of enterprises. The role of globalization is marked in forming of existent economic mutual relations, that stipulates the necessity of increase of competitiveness of products of enterprises of Ukraine by introduction of innovations. The innovative system of Ukraine is examined as the dynamic phenomenon, that foresees creation and support of introduction of the innovations sent to providing of competitiveness of products of home producers inside-outside country. Basic priorities, tasks and visions of process of creation of the innovative system of Ukraine, are certain in the article.

**Keywords:** innovative system, innovations, globalization, Ukraine, economy of country, competitiveness of country.

УДК 339.138:336.71

## ШЛЯХИ РОЗШИРЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКІВ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

**Маслова Н.О.**

Київський національний торгово-економічний університет

**Каушан А.М.**

ПАТ «Банк» Софійський»

Стаття присвячена дослідженню активності вітчизняних банків у соціальних мережах та визначенню шляхів розширення їх функціональних можливостей щодо управління відносинами з клієнтами. Доведено, що потужність зростання активних користувачів у соціальних мережах в Україні та розширення сервісів, які вони пропонують, створюють сприятливі умови для надання банківських послуг через цей канал. Досліджено пропозиція надання банківських послуг у соціальних мережах. Запропоновано напрямки функціоналів банків через соціальні мережі за умови їх інтеграції з соціальними CRM. Визначені можливості соціального CRM банку в процесі його інтеграції із соціальними мережами.

**Ключові слова:** соціальна мережа, клієнтоорієнтований підхід, обслуговування клієнтів, соціальними CRM, інформаційні сервіси.

**Постановка проблеми.** В сучасних реаліях стрімкого інформаційного розвитку суспільства банківські установи все частіше почали звертатися у соціальні мережі для налагодження взаємодії з існуючими та майбутніми клієнтами, але, на відміну від компаній інших галузей економіки, використовують їх можливості досить обмежено. Враховуючи, що основна увага фінансових установ останнім часом сконцентрована на впровадженні в ідеологію своєї діяльності клієнтоорієнтованого підходу, розширення функціональних можливостей банків у соціальних мережах стає запорукою потужності їх розвитку та високої конкурентоспроможності на ринку банківських послуг, особливо у його роздільному сегменті.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Проведене теоретичне дослідження показало, що велике коло вчених (Солдатова Є.В., Козирев А.Н., Кубів С.І., Романова М.В., Христофоров О.М., Суходоева Л.Ф., Мудрак А.А., Сторов А.Ю., Зверев О.А., Нестеренко А.В., Маслова Н.О., Леонович Т., Подопритора В.Г., Герасимова Е.А., Неретина Е.А., Бердіна Е.С., Семенча І.Є., Челенков А., Соніна Т.) займалися проблемами клієнтоорієнтованості банку та розглядали підходи до розширення каналів управління взаємовідносинами з клієнтами. Дослідженням розвитку діяльності банків у соціальних мережах приділено увагу в роботах Сазонова В.М. [1], який виявив стійку динаміку зростання аудиторії соціальних мереж

і збільшення кількості їх фінансових транзакцій та Скиннера К. [2], який визначив підходи до створення віртуальних фінансових установ.

**Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми.** Питання організації роботи банків через соціальні мережі системно не досліджувались вітчизняними та зарубіжними вченими.

**Мета статті.** Головною метою цієї роботи є проведення дослідження активності вітчизняних банків у соціальних мережах та надання рекомендацій щодо напрямів розширення їх функціональних можливостей на основі адаптації зарубіжного досвіду.

Для досягнення вказаної мети в роботі поставлені наступні завдання:

- дослідити практику активності вітчизняних банків у соціальних мережах;
- вивчити закордонний досвід застосування соціальних мереж в діяльності банків;
- надати рекомендації щодо розширення функціональних можливостей банків України у соціальних мережах.

**Результати дослідження.** В результаті проведення практичних досліджень встановлено, що сьогодні в Україні стрімкими оборотами набирає популярність комунікацій банків в соціальних мережах. Під соціальною мережею розуміється безліч акторів (точок, вершин, агентів) які можуть вступати у взаємодію один з одним і зв'язки між якими є со-